

SCENARIUSZ LEKCJI: GRA TERENOWA O NBP

AUTORKA: Alina Ślimak

Nauczycielka w Zespole Szkół w Dobrym Mieście

Adres e-mail: slimakalina@gmail.com

Tel. 516 080 991

Czas trwania zajęć: 90 min

Odbiorcy: uczniowie klas VII-VIII szkół podstawowych oraz uczniowie szkół ponadpodstawowych

Powiązanie z podstawą programową: wiedza o społeczeństwie, podstawy przedsiębiorczości, informatyka.

CEL OGÓLNY:

poszerzenie wiedzy uczniów na temat roli i zadań Narodowego Banku Polskiego

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- Wyjaśnienie pojęć: bank emisyjny, bank centralny, bank banków, Rada Polityki Pieniężnej, Narodowy Bank Polski, emisja banknotów i monet, znaki pieniężne, środek płatniczy, system rozliczeń pieniężnych
- Wyjaśnienie pojęć: inflacja, hiperinflacja, stabilizacja cen, stabilność sektora bankowego
- Poznanie funkcji NBP
- Poznanie zadań NBP
- Poznanie organów NBP
- Pokazanie korzyści płynących z zadań wykonywanych przez NBP
- Ćwiczenie umiejętności pracy z różnymi źródłami informacji, wyszukiwania, analizy i selekcji informacji
- Ćwiczenie umiejętności korzystania z różnych programów komputerowych
- Ćwiczenie umiejętności tworzenia dokumentów zawierających różne obiekty (np: tekst, grafikę, itp.)
- Ćwiczenie umiejętności tworzenia prezentacji multimedialnej zawierającej różne obiekty
- Zdobywanie umiejętności współpracy w grupie
- Ćwiczenie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy w oparciu o materiały źródłowe podane w postaci netografii
- Ćwiczenie umiejętności czytania ze zrozumieniem

- Zdobywanie wiedzy z zakresu aktualnych zagadnień ekonomicznych
- Ćwiczenie umiejętności pracy pod presją czasu i wyniku

METODY I FORMY PRACY:

- Odwrócona lekcja
- Terenowa gra dydaktyczna
- Zadań praktycznych
- Burza mózgów
- Dyskusja
- Praca z tekstem
- Praca z tekstem ikonograficznym
- Analiza źródeł

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- Teksty zadań
- Chmura wyrazowa
- Kolorowe kartki, np. żółte, niebieskie, zielone, czerwone
- Pudełko do losowania
- Materiały do pracy w formie zadań tekstowych, ikonograficznych i multimedialnych
- Karty oceny zadań
- Karty zespołów
- Karta odpowiedzi
- Komputery podłączone do Internetu
- Telefony komórkowe uczniów z dostępem do Internetu
- Darmowe interaktywne oprogramowanie edukacyjne on-line: quizlet, wordclouds.

PRZYGOTOWANIE WSTĘPNE DO LEKCJI:

Tydzień przed planowanym terminem zajęć nauczyciel rozdaje uczniom netografię do tematu/lub rozsyła ją za pomocą poczty elektronicznej i prosi o zapoznanie się z materiałami ([Załącznik nr 1](#) - propozycja netografii). Przygotowane materiały są niezbędne do przeprowadzenia zaplanowanych zajęć.

Uwaga: Zajęcia przeprowadzone są metodą odwróconej lekcji, która zakłada odwrócenie tradycyjnego modelu. Praca domowa zadawana jest przed lekcją, jako wprowadzenie do niej – uczniowie, korzystając z materiałów przygotowanych lub wybranych wcześniej przez nauczyciela, zapoznają się z tematem lekcji przed zajęciami. Umożliwia to przeznaczenie zajęć lekcyjnych na grupową pracę uczniów, motywowanie uczniów do pracy, wprowadzenie metod aktywizujących, takich jak dyskusja czy rozwiązywanie problemów, ćwiczenie i utrwalanie nabytych wcześniej wiadomości i umiejętności.

Odwrócona lekcja – zadania uczniów:

1. Uczniowie powinni przygotować się do lekcji w domu lub – jeśli nie mają dostępu do komputera i internetu – w szkole.
2. Uczniowie zapoznają się z przygotowanymi wcześniej przez nauczyciela materiałami, czytają wybrane teksty, oglądają krótkie filmy edukacyjne, słuchają nagrań, odpowiadają na zadane przez nauczyciela pytania.

Odwrócona lekcja – zadania nauczyciela:

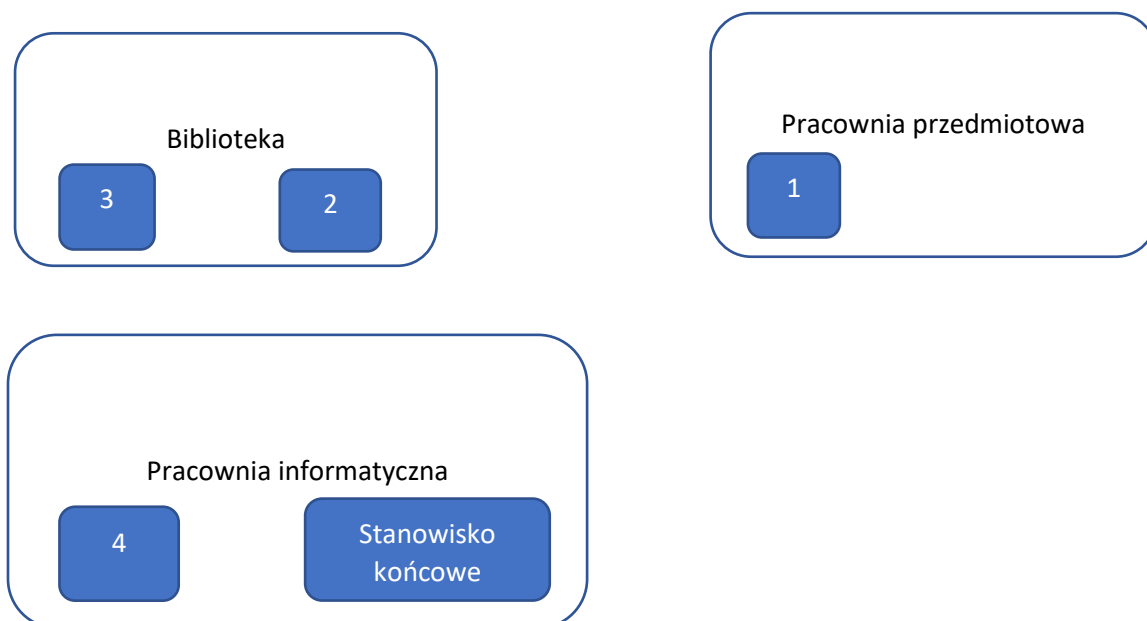
1. Rolą nauczyciela jest samodzielne opracowanie materiałów dydaktycznych (np. fiszki o NBP: <https://quizlet.com/pl/504812332/narodowy-bank-polski-flash-cards/?new>) lub wskazanie odpowiednich zasobów dostępnych w internecie (np. fragmentu nagrania, stron internetowych lub tekstu źródłowego).
2. Nauczyciel podczas lekcji nie musi już wygłaszać wykładu ani podawać podstawowych wiadomości i może skupić się na tym, by ułatwić uczniom przyswojenie wiadomości oraz zastosowanie ich w praktyce.

Wprowadzenie:

Nauczyciel przedstawia temat zajęć i informuje uczniów, że zajęcia będą miały nietypową formę – gry terenowej. Uczniowie losują z pudełka jedną z kolorowych kartek. Dobierają się w zespoły według kolorów kartek. Zespoły przyjmują nazwy zależne od koloru kartek (np. Czerwoni, Zieloni itp.). Uczniowie, którzy wylosowali kartki białe z cyframi od 1 do 4 zostają punktowymi, czyli osobami odpowiedzialnymi za poszczególne stanowiska, na których przeprowadzane będą zadania. Uczniowie – punktowi ustawiają się na stanowiskach kontrolnych i zapoznają się z instrukcjami przeznaczonymi dla nich (Załącznik nr 2 instrukcja dla punktowego) oraz otrzymują materiały potrzebne do przeprowadzenia zadań (Załączniki nr 4-8).

Lekcja ma formę gry terenowej. Uczestniczą w niej 4 zespoły po 4-6 osób (w zależności od liczebności klasy). Nauczyciel przedstawia zasady gry, odpowiada na pytania do instrukcji, wyjaśnia ewentualne wątpliwości. Gra odbywa się w szkole w pracowni komputerowej, w dwóch salach, w których są komputery (co najmniej po 1 sztuce) z dostępem do internetu (np. biblioteka i pracownia przedmiotowa). Uczniowie w trakcie trwania lekcji chodzą od stanowiska do stanowiska w określonej kolejności i wykonują zadania.

Uwaga: Kolejność wykonywania zadań jest następująca: Zespół 1 ma kolejność: 1, 2, 3, 4; Zespół 2 ma kolejność: 2, 3, 4, 1; Zespół 3 ma kolejność: 3, 4, 1, 2; Zespół 4 ma kolejność: 4, 1, 2, 3.

Rys. 1. Schemat gry terenowej w szkole

Uwaga: Można dokonać innego umiejscowienia stanowisk kontrolnych w szkole, ważne jest to, by przy czterech zadaniach uczniowie mieli dostęp do komputera z Internetem.

Za poprawne rozwiązanie jednego zadania zespoły otrzymują 200 złotych polskich. Uczniowie na rozwiązanie wszystkich 4 zadań na stanowiskach kontrolnych i dotarcie do stanowiska końcowego (stanowisko nauczyciela) mają 60 minut. Za przekroczenie 60 minut czasu - za każdą minutę tracą 2 złote (maksymalny czas gry to 70 minut). Uczniowie nie mogą wracać do stanowisk kontrolnych, na których już byli. Cały zespół musi być w jednym czasie przy jednym stanowisku kontrolnym.

Wszelkie działania zespołu zapisywane są w karcie zespołu, weryfikowanej przez prowadzącego lekcję nauczyciela i punktowych.

Celem gry jest uzyskanie jak największej kwoty złotych polskich, czyli wykonanie prawidłowo wszystkich zadań w czasie 60 minut. Maksymalna ilość złotych polskich to: 200 zł x 4 zadania = 800 zł

Przebieg gry terenowej:

Nauczyciel ogłasza start gry i zaczyna mierzyć czas. Uczniowie wykonują zadania na stanowiskach. Wszelkie działania zapisywane są na kartach zespołu i potwierdzane podpisem nauczyciela lub punktowego.

Zadania na stanowiskach:

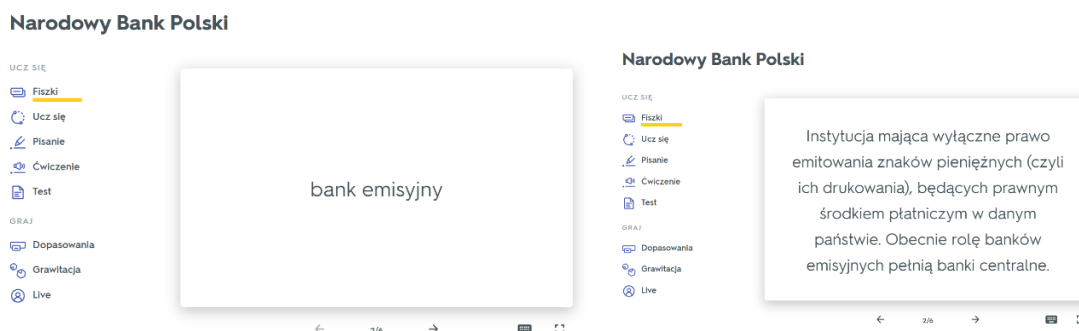
Stanowisko 1

Znajdźcie ukrytą w chmurze wyrazowej (stworzonej w programie wordclouds) odpowiedź na pytanie: *Jakie trzy podstawowe funkcje pełni NBP?* Korzystając z Internetu przygotujcie 3-słajdową prezentację multimedialną z krótkimi objaśnieniami tych funkcji. Zapiszcie ją pod nazwą Zespół (wasz kolor).pptx (załącznik nr 4).

Stanowisko 2

Proszę zapoznać się z treścią fiszek, które dotyczą działalności Narodowego Banku Polskiego, przeczytajcie uważnie informacje, gdyż za chwilę będziecie rozwiązywali test na temat zadań i roli NBP.

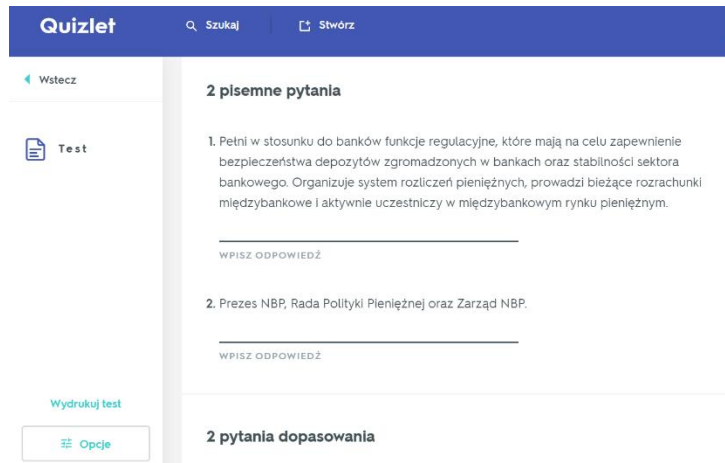
Fiszki <https://quizlet.com/pl/504812332/narodowy-bank-polski-flash-cards/?x=1qqt>

Rys.2 Screen strony z fiszkami.

Rozwiążcie teraz test, który znajduje się pod podanym linkiem, zawiera on dwa pisemne pytania, dwa pytania dopasowania, jedno pytanie wielokrotnego wyboru, jedno pytanie: prawda/fałsz. Powodzenia! (załącznik nr 5).

<https://quizlet.com/504812332/test>

Rys.3 Screen strony z testem.

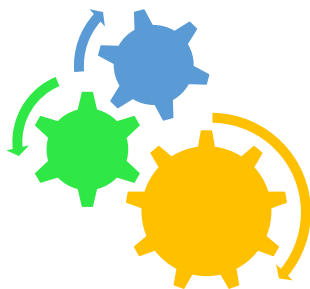
Stanowisko 3

Na pulpicie komputera zapisany został folder NBP, znajduje się w nim pięć rysunków. Obejrzyjcie je uważnie i opiszcie w kilku zdaniach, jakich funkcji, działań i roli Narodowego Banku Polskiego dotyczą te rysunki. Pliki z odpowiedziami zapiszcie na pulpicie. Pliki nazwijcie: Punkt3_Niebieski.docx, Punkt3_Czerwony.docx itd.

(załączniki 6: Rysunki A, B, C, D, E)

Stanowisko 4

Stwórzcie w edytorze tekstu - korzystając z Grafiki SmartArt/Relacja - schemat organów Narodowego Banku Polskiego. Zmieńcie kolor wypełnienia koła każdego organu na inny np. czerwony, zielony, żółty i takim samym kolorem opiszcie słownie zadania danego organu NBP. Plik zapiszcie w folderze Moje dokumenty pod nazwą Schemat_(wasz kolor).docx (załącznik nr 7)

Rys. 4. Schemat organów Narodowego Banku Polskiego.

Zakończenie:

Na zakończenie gry uczestnicy dodają wszystkie zdobyte złotówki. Wygrywa zespół, który uzyskał ich najwięcej. Uczniowie za prace podczas zajęć otrzymują oceny. Zespół wygrywający – celujące, a pozostałe zespoły oceny odzwierciedlające wynik i wkład pracy.

Podsumowaniem lekcji jest rozmowa o tym, czego się dowiedzieli, co było dla nich najciekawsze podczas zajęć, a co sprawiło im największy problem, z czym radzili sobie lepiej: z umiejętnościami TIK (technologii informacyjno-komunikacyjnej) czy z wiadomościami na temat Narodowego Banku Polskiego. Uczniowie rozmawiają też o zaletach (ewentualnie wadach) pracy zespołowej.

ZAŁĄCZNIK 1

Netografia do lekcji odwróconej:

Zapoznaj się z następującymi materiałami dotyczącymi zadań i roli Narodowego Banku Polskiego:

- 1) https://www.nbp.pl/home.aspx?f=/o_nbp/o_nbp.html
- 2) https://www.nbp.pl/home.aspx?f=/polityka_pieniezna/rada.html
- 3) https://www.nbp.pl/home.aspx?f=/akty_prawne/akty_prawne.html
- 4) https://www.nbp.pl/home.aspx?f=/banknoty_i_monety/banknoty_i_monety.html
- 5) https://pl.wikipedia.org/wiki/Narodowy_Bank_Polski
- 6) <https://www.youtube.com/watch?v=QSAab1LerME>
- 7) <https://quizlet.com/pl/504812332/narodowy-bank-polski-flash-cards/?new>

ZAŁĄCZNIK 2

Instrukcja dla punktujących zadania.

Obowiązkiem grupy uczniów punktujących zadania jest nadzorowanie przestrzegania zasad gry i uczciwości zespołów. Punktujący wydają zespołom zadania oraz zatwierdzają ich rozwiązanie (jeśli jest zgodne z otrzymanym wzorem – punktujący posiadają wzór rozwiązania zadania). W razie jakiegokolwiek wątpliwości punktujący prosi o pomoc nauczyciela. Jeżeli któryś z członków zespołu punktującego dopuści się nieuczciwości (np. pokaże zespołowi wzór rozwiązania – zespół traci 200 zł), wyciągane są konsekwencje.

Stanowisko 1

Zespół punktujący udostępnia zespołowi treść zadania (załącznik nr 4)

Wzór rozwiązania:

Zadanie 1.

Ukryte w chmurze wyrazowej funkcje NBP to: bank emisyjny, bank banków oraz centralny bank państwa. Definicje pojęć w prezentacji multimedialnej mogą być następujące:

Bank centralny/ centralny bank państwa - prowadzi obsługę bankową budżetu państwa, prowadzi rachunki bankowe rządu i centralnych instytucji państwowych, państwowych funduszy celowych i państwowych jednostek budżetowych oraz realizuje ich zlecenia płatnicze.

Bank banków - pełni w stosunku do banków funkcje regulacyjne, które mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa depozytów zgromadzonych w bankach oraz stabilności sektora bankowego. Organizuje system rozliczeń pieniężnych, prowadzi bieżące rozrachunki międzybankowe i aktywnie uczestniczy w międzybankowym rynku pieniężnym.

Bank emisyjny - instytucja mająca wyłączne prawo emitowania znaków pieniężnych (czyli ich drukowania), będących prawnym środkiem płatniczym w danym państwie. Obecnie rolę banków emisyjnych pełnią banki centralne.

Uwaga: Złotówki są przyznawane, jeśli zespół stworzy prezentację tylko z prawidłowymi definicjami pojęć.

Stanowisko 2

Zespół punktujący udostępnia zespołowi treść zadania (załącznik nr 5)

Wzór rozwiązania:

Zadanie 2

The image displays two screenshots of the Quizlet application interface. The left screenshot shows a test titled "Test" with a score of 100%. It contains two written questions and two matching questions. The right screenshot shows a test titled "Test" with a score of 100%. It contains one multiple-choice question and one true/false question.

Stanowisko 3

Zespół punktujący udostępnia zespołowi treść zadania (załącznik nr 6)

Wzór rozwiązania:

Zadanie 3

UWAGA: odpowiedzi mogą być zbliżone do tych poniżej, uczniowie własnymi słowami określą funkcję, działania i rolę Narodowego Banku Polskiego.

Rysunek A - Organami Narodowego Banku Polskiego są: Prezes NBP, Rada Polityki Pieniężnej oraz Zarząd NBP.

Rysunek B - Narodowy Bank Polski nadzoruje system płatniczy w Polsce. Podstawowym celem nadzoru nad krajowymi systemami płatności jest zapewnienie ich sprawnego i bezpiecznego funkcjonowania. NBP wydaje zezwolenia na uruchamianie nowych systemów płatności, ocenia zasady działania poszczególnych systemów, np. płatności kartą, płatności zbliżeniowe: telefonem, kartą; płatności przez Internet.

Rysunek C – Inflacja, hiperinflacja. Narodowy Bank Polski dba o wartość polskiego pieniądza.

Rysunek D - Narodowy Bank Polski ma wyłączne prawo emitowania znaków pieniężnych/pieniędzy Rzeczypospolitej Polskiej. Oznacza to, że jest jedyną instytucją uprawnioną do wprowadzania do obiegu pieniężnego złotych i groszy jako prawnych środków płatniczych na obszarze Polski. Znakami pieniężnymi emitowanymi przez NBP są banknoty i monety.

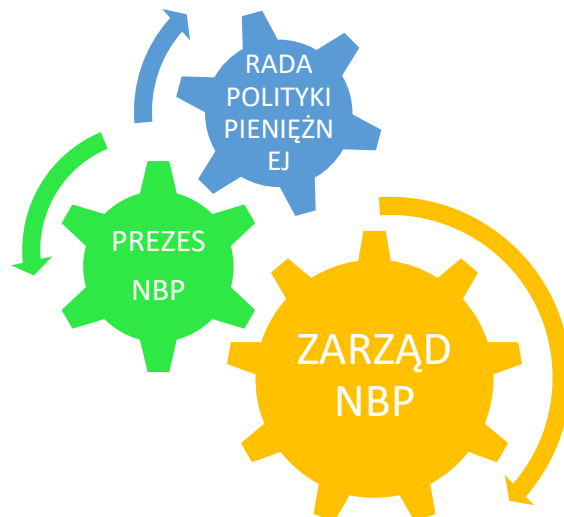
Rysunek E – Narodowemu Bankowi Polskiemu powierzono zadania działania na rzecz stabilności krajowego systemu finansowego. Stabilny poziom cen, przeciwdziałanie rosnącym cenom.

Zespół punktujący udostępnia zespołowi treść zadania (załącznik nr 7)

Uwaga: Uczniowie własnymi słowami mogą opisać zadania poszczególnych organów NBP.

Przykładowy wzór rozwiązania:

Zadanie 4

Rys.4. Przykładowy schemat organów NBP.

PREZES NBP: Prezes NBP jest powoływany przez Sejm na wniosek Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, na 6-letnią kadencję. Jest on przewodniczącym Rady Polityki Pieniężnej i zarządu NBP.

ZARZĄD NBP: Zarząd Narodowego Banku Polskiego kieruje jego działalnością. Podstawowym zadaniem zarządu NBP jest realizacja uchwał Rady Polityki Pieniężnej, uchwalanie i realizowanie planu działalności NBP oraz wykonywanie zatwierdzonego przez Radę planu finansowego, a także realizacja zadań z zakresu polityki kursowej i systemu płatniczego.

RADA POLITYKI PIENIĘŻNEJ: W skład Rady Polityki Pieniężnej wchodzi prezes NBP jako przewodniczący i dziewięciu członków, powoływanych po trzech przez Prezydenta, Sejm i Senat. Zadaniem Rady Polityki Pieniężnej jest coroczne ustalanie założeń polityki pieniężnej oraz podstawowych zasad jej realizacji. Rada ustala wysokość podstawowych stóp procentowych, określa zasady operacji otwartego rynku oraz ustala zasady i tryb naliczania i utrzymywania rezerwy obowiązkowej. Zatwierdza plan finansowy banku centralnego oraz sprawozdanie z działalności NBP.

ZAŁĄCZNIK 3

KARTA ZESPOŁU

Nazwa zespołu:

.....

Członkowie:

.....

.....

.....

Stanowisko kontrolne numer:	Zdobyte złotówki	Podpis
1		
2		
3		
4		

Suma ogółem zdobytych złotówek podczas wykonywania zadań:

Podpis:

ZAŁĄCZNIK 5

Stanowisko 2

Proszę zapoznać się z treścią fiszek, które dotyczą działalności Narodowego Banku Polskiego, przeczytajcie uważnie informacje, gdyż za chwilę będziecie rozwiązywali test na temat zadań i roli NBP.

Fiszki: <https://quizlet.com/pl/504812332/narodowy-bank-polski-flash-cards/?x=1qqt>

Narodowy Bank Polski

UCZ SIĘ

Fiszki

Ucz się

Pisanie

Ćwiczenie

Test

GRAJ

Dopasowania

Grawitacja

Live

Instytucja mająca wyłączone prawo emitowania znaków pieniężnych (czyli ich drukowania), będących prawnym środkiem płatniczym w danym państwie. Obecnie rolę banków emisyjnych pełnią banki centralne.

← 2/6 →

Rys.2 Screen strony z fiszkami.

Rozwiążcie teraz test, który znajduje się pod podanym linkiem, zawiera on dwa pisemne pytania, dwa pytania dopasowania, jedno pytanie wielokrotnego wyboru, jedno pytanie: prawda/fałsz. Powodzenia!

<https://quizlet.com/504812332/test>

The screenshot shows the Quizlet interface for a test titled "Narodowy Bank Polski". The top navigation bar includes "Quizlet", "Szukaj", and "Stwórz". The left sidebar shows "Wstecz" and "Test". The main content area is titled "2 pisemne pytania" and contains two questions:

- Pełni w stosunku do banków funkcje regulacyjne, które mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa depozytów zgromadzonych w bankach oraz stabilności sektora bankowego. Organizuje system rozliczeń pieniężnych, prowadzi bieżące rozrachunki międzybankowe i aktywnie uczestniczy w międzybankowym rynku pieniężnym.
WPISZ ODPOWIEDŹ
- Prezes NBP, Rada Polityki Pieniężnej oraz Zarząd NBP.
WPISZ ODPOWIEDŹ

Below the questions, there is a section for "2 pytania dopasowania". At the bottom left, there are buttons for "Wydrukuj test" and "Opcje".

Rys.2 Screen strony z testem.

ZAŁĄCZNIK 6

Stanowisko 3

Na pulpicie komputera zapisany został folder NBP, znajduje się w nim pięć rysunków. Obejrzyjcie je uważnie i opiszcie w kilku zdaniach, jakich funkcji, działań i roli Narodowego Banku Polskiego dotyczą te rysunki. Pliki z odpowiedziami zapiszcie na pulpicie. Pliki nazywajcie: Punkt3_Niebieski.docx, Punkt3_Czerwony.docx itd.

Rysunek: A

Rysunek: B

Rysunek: C

Rysunek: D

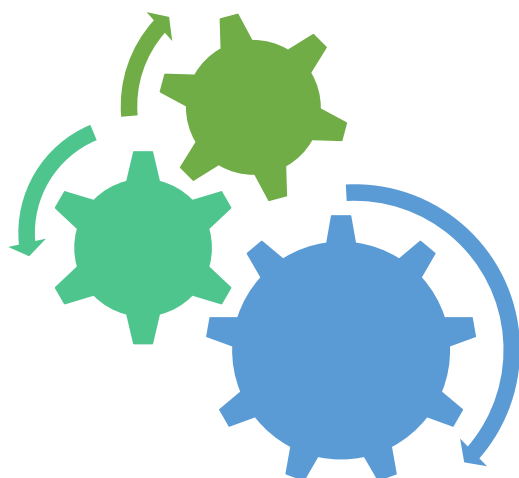
Rysunek: E

ZAŁĄCZNIK 7

Stanowisko 4

Stwórzcie w edytorze tekstu - korzystając z Grafiki SmartArt/Relacja - schemat organów Narodowego Banku Polskiego. Zmieńcie kolor wypełnienia koła każdego organu na inny np. czerwony, zielony, żółty i takim samym kolorem opiszcie słownie zadania danego organu NBP. Plik zapiszcie w folderze Moje dokumenty pod nazwą Schemat_(wasz kolor).docx

Przykład:

Rys. 4. Schemat organów Narodowego Banku Polskiego